

Overføring av Gardermobanens infrastruktur til Jernbaneverket

RAPPORT FRA TILSYNSMØTE

Rapport nr 14-00

Overføring av Gardermobanens infrastruktur til Jernbaneverket

RAPPORT FRA TILSYNSMØTE

Rapport nr.: 14-00
Arkivkode: 00/280 T63
Møtedato: 01.12.00
Foretak: Flytoget A.S., Jernbaneverket
Kontaktperson: Ove Skovdahl

Rapportens innhold :

Denne rapporten er utarbeidet for å gi en oppsummering av møte 1/12-00 der Jernbaneverket og Flytoget A.S presenterte hvordan noen spesifikke elementer innen ivaretagelse av trafikksikkerhet vil bli håndtert, i forbindelse med overføringsprosessen av Gardermobanens infrastruktur til Jernbaneverket.

Intensjonen med rapporten er ikke å gi et utfyllende møtereferat.

Utarbeidet dato:

Sign.:

Øystein Ravik
Revisjonsleder

Godkjent dato:

Sign.:

Sverre Quale
Direktør

1. Innledning

Tilsynsmøtet avholdt 1/12-00 er et ledd i prosessen med godkjenning av overføring av Gardermobanens infrastruktur fra Flytoget A.S.(tidligere NSB Gardermobanen A.S) til Jernbaneverket. Tilsynet hadde i brev av 07.11.00 bedt om avklaring på noen forhold knyttet til sikkerhetsstyring, som ble besvart på møtet.

Jernbaneverket blir overordnet ansvarlig for at trafiksikkerheten ivaretas på Gardermobanen etter gjennomføring av overføringsprosessen. På bakgrunn av dette var jernbaneverket bedt om å koordinere svaret på Tilsynets brev, nevnt ovenfor.

2. Møtereferat

Jernbaneverket ved Ove Skovdahl, ga en kort orientering om organisering av arbeidet med overføringsprosessen og de enkelte arbeidsgruppene som ble opprettet for å ivareta denne.

Spørsmålene relatert til Tilsynets brev datert 7/11 har vært tillagt arbeidsgruppen ”Tilrettelegging for fysisk overføring av Gardermobanens infrastruktur til Jernbaneverket” (Arbeidsgruppe 1), hvor tilsynet har deltatt med observatør. Tilsynet mottok på møtet rapporten fra denne arbeidsgruppen. Rapporten vil være underlag for godkjenningsprosessen.

Gardermobanen vil etter overføring til Jernbaneverket bli organisert som en del av Region Øst, i en enhet som heter Hovedbanen, Drammensbanen, Gardermobanen (HDGB). Det vil bli opprettet en egen driftsavdeling for Gardermobanen, hvor mye av dagens organisasjonsstruktur i Gardermobanen opprettholdes (på tvers av øvrig organisasjonsstruktur). Det vises her til rapporten fra Arbeidsgruppe 1. Jernbaneverket understreker at de har større jernbanefaglig bredde enn Flytoget A.S og at større bruk av felles faglige ressurser derfor er naturlig.

Punktene nedenfor refererer seg til spørsmålene reist i brev av 07.11.00 som er gjengitt i Vedlegg 1.

2.1 Sikkerhetsledelsesfunksjonen

Det er opprettet en Sikkerhetssjefstilling for region Øst, med en konstituert Sikkerhetssjef . Endelig ansettelse avhenger av tilgjengelige søkere.

Eventuell manglende sikkerhetsfaglig kompetanse vil bli kompensert ved innleie.

Region øst skal ha slik kompetanse på plass før jul. Alle andre regioner skal ha konstituerte sikkerhetssjefer innen 1/1.

Det blir ingen egen sikkerhetssjef for Gardermobanen.

Samspillet mellom Flytoget og Jernbaneverket knyttet til sikkerhetsledelsesfunksjonen blir på samme måte som for øvrige banestrekninger. Sikkerhetssjef for Flytoget og Sikkerhetssjef for region Øst vil ikke normalt ha direkte kontakt. Sikkerhetsdirektøren i

Jernbaneverket har et Sikkerhetsforum hvor Sikkerhetssjefene i operatørselskapene og Sikkerhetsdirektør møtes, hver 2. måned.

2.2 Sikkerhetskoordinator

Sikkerhetskoordinator GMB vil forbli i organisasjonen til Flytoget A.S. Denne stillingen vil kun være knyttet til drift av det rullende materiellet. Sikkerhetsingeniørstillingen blir videreført under Sikkerhetssjef Region Øst. Denne stillingen vil være dedikert Gardermobanen.

Sikkerhetskoordinator Flytoget og Sikkerhetsingeniør region Øst vil normalt ikke ha direkte kontakt.

2.3 Rapportering av uønskede hendelser

Databaseverktøyet Synergi benyttes av både Flytoget A.S. og Jernbaneverket. Etter delingen vil Flytoget opprettholde sin database, hendelser knyttet til infrastruktur vil bli lagt inn i Jernbaneverkets Synergi database. Utveksling av data mellom disse databasene er ikke avklart, og vil være avhengig av om de er kompatible.

Tilsynet ønsker at det synliggjøres hvordan erfaringer fra hendelser med betydning for helheten ivaretas og gjøres kjent.

Aksjon: Jernbaneverket innen 20/12.

I organisasjonen til Flytoget er det opprettet et Synergi forum, hvor uønskede hendelser gjennomgås på ukentlig basis. Deltagere er foruten sikkerhetssjef og sikkerhetskoordinator, representant fra banedrift og trafikk.

I Jernbaneverket vil dette videreføres ved at rapportering av uønskede hendelser tas inn som et eget punkt i Driftsmøte for HDGB. Her var det tenkt at vedlikeholdsleder og fagledere skulle delta, sikkerhetsingeniør skulle delta etter behov. Tilsynet påpekte at det må være en forutsetning at sikkerhetsfaglig personell deltar fast. **Det ble derfor besluttet i møtet at sikkerhetsingeniør skal delta fast på disse møtene. Sikkerhetssjef deltar ikke, dette er en svekkelse av Synergiforum i forhold til praksis i NSB Gardermobanen AS.**

Koblingen mellom uønskede hendelser og tekniske forhold er i Jernbaneverket tenkt ivaretatt ved at sikkerhetsingeniør deltar både i driftsmøte og i gruppe for integrert risikostyring. I forhold til den opprinnelige organisasjonen betyr det at man har slått sammen RAMS gruppemøte og Synergiforum og lagt dette inn som underpunkt under Driftsmøte for HDGB.

I Flytoget A.S. opprettholdes dagens praksis.

2.4 RAMS

RAMS ingeniør funksjonen opprettholdes i Flytogets organisasjon. Knyttet mot Jernbaneverket vil et Punktlighetsmøte hver 2.uke, som er etablert i Jernbaneverket, omgjøres til Punktlighet og Sikkerhetsmøte. Her vil felles tekniske problemstillinger kunne diskuteres. Tilsynet har ikke sett noe mandat for dette møtet og heller ikke hvem som skal være deltager.

Aksjon: Jernbaneverket oversender mandat og deltagerliste for Punktlighet og Sikkerhetsmøte innen 20/12.

2.5 Risikovurderinger

Jernbaneverket vil ha totalansvaret for Gardermobanen. Strekningen håndteres som alle andre banestrekninger.

Akseptkriteriene for Gardermobanen opprettholdes.

Kompetanse for å ivareta vurdering av risikobildet vil baseres på innleie til Jernbaneverket. Tilsvarende for Flytoget.

Tilsynet påpekte at Jernbaneverket må etablere samme kompetanse som NSB Gardermobanen A.S. for å ivareta helhetsansvaret vedrørende akseptkriterier. Jernbaneverket opplyste at dette dekkes gjennom de posisjonene som finnes i regionen og på Hovedkontoret.

Sikker Jobb Analyser og mindre risikoanalyser er tenkt ivaretatt gjennom gruppen for integrert risikostyring, som også vil bli etablert i Jernbaneverket.

2.6 Sikkerhetsoppfølgingsplan (SOP)

For Flytoget A.S vil SOP'en videreføres uendret, bortsett fra at infrastrukturbiten faller bort.

I Jernbaneverket innføres SOP, banesjef blir ansvarlig. Sikkerhetssjef og sikkerhetsingeniør får oppfølgingsansvar.

På spørsmål fra Tilsynet opplyste Jernbaneverket at tilstrekkelig bakgrunnskunnskap vedrørende Gardermobanens SOP, anser Jernbaneverket er på plass gjennom overføring av sentralt personell inn i den nye organisasjonen, samt gjennom sporbarhet i dokumentasjonen. Foreløpig er ikke Vedlegg 7 til SOP'en, som inneholder oppfølgingspunktene splittet på infrastruktur og togdrift, men det er ikke planer om noe felles dokument som gir totalbildet for Gardermobanen.

2.7 Sikkerhetstekniske forhold

Sikkerhetsfaglig personell fra Flytoget og Jernbaneverket har Punktlighet og Sikkerhetsmøtet som felles forum.

Sikkerhetssjefene for Flytoget og for Region Øst møtes i Jernbaneverkets Sikkerhetsdirektørs Sikkerhetsforum.

Det er ikke planlagt noe særskilt forum som skal vurdere om sikkerhetsnivået opprettholdes etter delingen.

Tilsynet krever at det på basis av eksisterende risikoanalyser lages en risikoanalyse som viser om risikonivået er opprettholdt ved delingen og eventuelle tiltak som må gjennomføres for at dette skal tilfredstilles. Videre at det lages en forpliktende plan for å oppdatere den totale risikoanalysen med jevne mellomrom for at Jernbaneverket skal forsikre seg om at sikkerhetsnivået blir opprettholdt.

Aksjon: Jernbaneverket innen 01.01.01

På spørsmål fra Tilsynet om hvor mange nye prosedyrer som må opprettes for å ivareta en forsvarlig drift etter delingen, svarte arbeidsgruppen at dette ikke var avklart. I første omgang vil Jernbaneverket overta Gardermobanens prosedyrer, dette dekker det man mener er nødvendig. Behov for nye prosedyrer vurderes fortløpende.

Aksjon: Jernbaneverket må før eventuell godkjenning klargjøre om eksisterende prosedyreverk er tilstrekkelig, og dokumentere at eventuelle nye grensesnitt ivaretas av eksisterende prosedyreverk.

3. Oppsummering

Det er et hovedpoeng for Tilsynet at endringene gjøres på en måte som sikrer at sikkerhetsnivået forbedres eller som et minimum opprettholdes og at det kompenseres med kompetanse og ressurser for de grensesnitt som skapes ved denne delingen.

For Tilsynet synes det som om overføringen til Jernbaneverket medfører redusert involvering av personell med kompetanse innen Sikkerhetsledelse og redusert involvering fra toppledernivå når det gjelder Sikkerhetsstyring, i forhold til organiseringen hos NSB GMB AS. Tilsynet ber derfor JBV/GMB's arbeidsgruppe oversende en "liste" med positive og negative forhold knyttet til sikkerhetsstyring og ivaretagelse av trafikksikkerhet ved overdragelsen, og beskrive hvordan grensesnittet ved den nye ansvarsdelingen blir kompensert for sikkerhetsmessig.

Aksjon : Arbeidsgruppe JBV/GMB innen 20/12

Brev fra Jernbanetilsynet med punkter for møtet 010112.

Jernbaneverket
Hovedkontoret
Postboks 1162
0107 Oslo

Kontor:
Wergelandsveien 3
Postadresse:
N-0167 OSLO
Telefon:
(+47) 22 99 59 00
Telefaks:
(+47) 22 99 59 03

Att: Trafikksikkerhetsdirketør Ove Skovdahl

Henv. til: Øystein Ravik
Vår ref: 00/280 T63
Deres ref:
Dato:

Overføringsprosessen fra Gardermobanen til Jernbaneverket

Jeg viser til den pågående overføringsprosessen av infrastruktur knyttet til Flytoget, fra Gardermobanen AS til Jernbaneverket. Tilsynet deltar som observatør i en arbeidsgruppe som ser spesielt på signalssystemer i forbindelse med denne prosessen. Tilsynet ønsker i tillegg informasjon om noen sentrale forhold i forbindelse med Sikkerhetsstyring , knyttet til overføringsprosessen. Disse er listet nedenfor:

1. Sikkerhetsledelsesfunksjonen

Hvordan blir samspillet mellom Jernbaneverket og Gardermobanen for denne funksjonen organisert?

2. Sikkerhetskoordinator

Gardermobanen har i dag en sikkerhetskoordinator som ivaretar tekniske sikkerhetsspørsmål. Vi forstår det slik at denne stillingen forblir i Gardermobanen. Hvordan ivaretas denne funksjonen for infrastrukturen i framtiden; og hvordan dekkes grensesnitt mellom de to organisasjonene, knyttet til dette? Tidligere var det også en sikkerhetsingeniør knyttet til GMB, vil denne posisjonen bli videreført, i tilfelle hvor?

3. Rapportering av uønskede hendelser

- a. Hvordan vil databasen Synergi og rapportering av uønskede hendelser bli operert etter delingen?
- b. Vil GMB opprettholde en egen Synergi database?
- c. I dag er det etablert et Synergiforum i GMB, som på ukentlig basis går gjennom rapporterte uønskede hendelser. Hvordan er dette tenkt videreført og med hvilke deltagere?
- d. I dagens system for GMB er driftsrelaterte problemstillinger knyttet til vedlikehold og tekniske forhold ivarettatt ved at Sikkerhetskoordinator deltar både i Synergi forum og RAMS gruppe.

Hvordan er dette tenkt videreført i hver enhet og for ivaretagelse av helhetssyn.

4. RAMS

- a. Det er i dag en egen RAMS ingeniør i GMB's organisasjon som skal ivareta forhold knyttet til pålitelighet, vedlikehold og sikkerhet. Vil denne posisjonen bli beholdt i GMB og hvordan vil dette i så fall ivaretas i JBV knyttet mot Flytogets infrastruktur.
- b. Vil Maximo benyttes som vedlikeholdssystem både for Flytoget og for infrastrukturen?

5. Risikovurderinger

- a. Hvem får ansvaret for helhetlig risikovurdering og vedlikehold av helhetlig risikobilde etter delingen?
- b. Hvilke akseptkriterier legges til grunn?
- c. Hvilken kompetanse vil være tilgjengelig for å ivareta den enkelte enhet og helheten?
- d. Det er i GMB etablert en gruppe for integrert risikostyring (ref. dok.no.SI-PR-08) , hvordan er denne tenkt videreført i den nye organisasjonsstrukturen, både med tanke på hver enhet og med tanke på helhet?

6. Sikkerhetsoppfølgingsplan (SOP)

- a. Hvordan vil SOP ivaretas i den nye Flytog organisasjonen?
- b. Vil JBV adoptere SOP'en for infrastruktur, hvem får i så fall ansvar for SOP i JBV? (Blir det en egen funksjon for Gardermobanen?)
- c. Hvordan ivaretas grensesnitt og helheten for Gardermobanen i Sikkerhetsoppfølgingsplanen etter delingen?

7. Sikkerhetstekniske forhold

- a. I hvilke fora møtes sikkerhetsfaglig personell for flytoget og infrastruktur?
- b. I hvilke fora møtes ledelsen for flytoget og infrastrukturen, der trafikkisikkerhet diskuteres ?
- c. Vil det bli etablert et samarbeidsforum som overvåker at sikkerhetsnivået opprettholdes etter delingen? Hvordan er i så fall dette tenkt gjennomført?

Tilsynet ber om at disse forholdene vurderes og at vi får tilbakemelding på disse i et møte. Forslag til møtedato er 1/12 eller 6/12. Det vil være naturlig at det deltar representanter både fra GMB og JBV.

Trafikkisikkerhetsdirektør i JBV, Ove Skovdahl, bes vurdere deltagelse som leder for arbeidsgruppen som har vurdert delingsprosessen. Vi ber om snarlig tilbakemelding med hensyn til gjennomføring.

Deltagere ved tilsynsmøte 01.12.2000

I tabellen under er det gitt en oversikt over hvilke personer ved virksomheten/bedriften som deltok under tilsynsmøtet.

Navn	Enhet/Funksjon
Martin Sand	GMB
Erik Eie	Banepartner
Tore Myhrvold	Flytoget AS
Bjørn G. Hillestad	Region Øst
John K. Tønnesen	Region Øst
Ove Skovdahl	JBV/HK
Terje Sandhalla	Flytoget AS
Geir Hellum	Flytoget AS

Fra Statens Jernbanetilsyn:

Sverre Quale	SJT
Liv Bjørnå	SJT
Øystein Ravik	SJT
Knut Rygh	SJT
Gunhild Halvorsrud	SJT (observatør i arbeidsgruppe 1))